

# ETLİK PİLİÇ YETİŞTİRİCİLİĞİ

Günlük civcivler kümese konur. 7-8 hafta beslenir, kesim çağına gelir; kesilip pazarlanır. Bu sürede 1.8-2 kg canlı ağırlığa ulaşan piliçler, 1300-1400 gram temizlenmiş ağırlığa (karkas) ulaşırlar.

## Neden etlik piliç?

Ucuza mal olur. Bir kümeste yılda 4-5 dönem piliç yetiştirilebilir. Piliç etinin yağı azdır, proteince zengindir, lezzetlidir. Sindirimi çok kolay olup her yaşdaki insanlar tavuk eti ürünlerini severek yiyebilir.

## İki türlü üretim vardır:

**1. Doldur-Boşalt yöntemi :** Dünyada en çok uygulanan yöntemdir. Kümesin kapasitesi kadar etlik civciv kümese konur, pazarlama büyüklüğüne kadar beslenir, sonra tümü elden çıkarılır. Yeniden doldurmak için arada zaman bırakılabilir. Bu aralıkta yeni gelecek civcivler için kümes temizlenip, badana yapılır, kullanılan araç ve gereçler dezenfekte edilir.

**2. Sürekli Ardışık Büyütme Yöntemi :** Aynı anda, değişik yaşlarda civciv ve piliçleri bulundurma şeklidir. İşletmede her zaman kesime hazır piliç bulunur. Bir parti piliç kesime gidince, onun yerine hemen bir parti civciv getirilir. Hastalık ihtimali fazla olduğu için tercih edilmeyen bir yöntemdir. Etlik

civciv ve piliç yetiştirilmesi için kümes içinde sıcaklık, havalandırma, aydınlatma rutubete ve sıklığa dikkat edilmelidir.



**Sıcaklık :** Kümesin ısısı ya bütün kümes ısıtılarak sağlanır yada da büyütme sistemi ve perde sistemi ile alan daraltılarak sağlanır. Kümes sıcaklığı ilk hafta 26°C, daha sonraki haftalarda ortalama 1°C düşürülerek 8. haftada 18°C'ye kadar iner.

**Havalandırma :** Kümeste yeterli oksijen olmalı, karbondioksit, amonyak uzaklaştırılmalıdır. Temiz hava girerken civcivler asla üşütülmemelidir. Bu iş kapalı kümeslerde havalandırma bacaları, hava giriş çıkış delikleri ile yapılır ya da vantilatörlerden yararlanılır.

**Aydınlatma :** Aydınlatma, büyümeye yardımcı olur. Kümes penceresiz, kapalı sistemli ise ilk 5 günde tabanda m<sup>2</sup> ye 2,5 watt ışık şiddeti, daha sonra m<sup>2</sup> ye 1,5 watt yeterli olmaktadır. Pencere kümeslerde m<sup>2</sup> ye 1,5 watt ışık yeterlidir, yalnızca karanlık saatlerde aydınlatma yapılır. Geceleyin 1 saat ışık söndürülür. Bu da ani elektrik

kesintilerinde civcivlerin yığılmalarına karşı alışmaları için uygulanır. Gündüz gün ışığından, gece ise suni aydınlatmadan yararlanılır. Değişik aydınlatma süreleri uygulanabilir. Aydınlatma programı yetiştiricinin uygulamasına göre değişir. Günlük aydınlatma süresi 16 saat veya 23 saat olabilir. Bundan başka 2 saat karanlık, 1 saat aydınlatma gibi kesintili aydınlatmada yapılabilir.

**Rutubet :** Kümeste rutubetin %60 olması yeterlidir. Kuru havada tozuşma olur. O zaman duvarlara su püskürtülebilir. Hayvanların altının ıslak olmamasına dikkat edilmelidir.

**Sıklık :** Kalabalık kümeslerde gelişme yavaşlar, ölümler artar, hayvanlar birbirlerini gagalar; m<sup>2</sup>'ye 15-18 adet piliç konur.



**Etlik Piliçlerin Beslenmesi** : Etlik piliçler fazla yem tüketirler. O yüzden çabucak gelişirler. Hayvan büyüdükçe kazanacağı canlı ağırlığa göre yem tüketimi de artacaktır. Onun için, en kısa sürede en hızlı büyüme sağlanır.

Çevrenin ısısı yem ve su tüketimini etkilemektedir. Kümeste ısı düşerse, yem tüketimi artar, su tüketimi azalır. Isı artarsa yem tüketimi azalır, su tüketimi fazlaşır. En iyisi kümes sıcaklığının 14-26 dereceler arasında; ortalama 20-22 derece olmasıdır.

Etlik piliçlerin enerji ihtiyacı fazladır. Cıvciv kümese alınır alınmaz ilk 4 saatte % 5-10' luk şekerli su verilir. Etlik cıvciv ve piliçlerin enerji ihtiyacını karşılamak için yemlerine mısır, arpa, buğday gibi hububat katılır. Bunun yanısıra bitkisel yağlardan da yararlanılabilir.

Protein ihtiyacını karşılamak için ise soya küspesi, ayçiçeği tohumu küspesi, pamuk tohumu küspesi ve balık unu, kan unu, et-kemik unu katılmaktadır.

İçme sularına uygun vitaminler katılabilir. Hayvanlara **cıvciv döneminde % 22 protein, 3100 Metabolik Enerjili Yem, piliç döneminde ise % 20 protein, 3000 Metabolik Enerji içeren yem** yedirilir. Vitaminler ve mineral maddelerde rasyona katılmalıdır.

Her dönemde cıvciv ve piliç farklı yem yedirilmektedir. Yem Fabrikaları bu yemleri hayvanların ihtiyaçlarına ve dönemlerine göre hazırlamaktadır.

Su da, beslenmede önemli bir yer tutar. Temiz ve mikropsuz olmalıdır. Eğer şüphemiz varsa, klorlayabiliriz. Bunun için çamaşır suyu

kullanılmaktadır. 1 litre suya 4-7 gram çamaşır suyu konur. Bu karışım içme suyunun her litresine 7,5 gram hesabıyla eklenir. Yani 100 litrelik bir depoya 750 gram sulandırılmış çamaşır suyu karışımı eklenir.



**Pazarlama** : Etlik piliçler 7-8 haftalık olunca canlı olarak ya da kesilip temizlenerek satılır. Kesimden 8-12 saat öncesi yem, 2 saat önce de su verilmemelidir.

<b>Adres</b>	: Samsun Tarım İl Müdürlüğü 55060 Samsun
<b>Santral</b>	: 0 362 231 37 00
<b>Fax</b>	: 0 362 233 21 63
<b>e-mail</b>	: cey@samsuntarim.gov.tr
<b>web</b>	: www.samsuntarim.gov.tr

T.C.  
**SAMSUN VALİLİĞİ**  
İl Tarım Müdürlüğü



## Etlik Piliç Yetiştiriciliği

**Nihal CANİTEZ**  
Ziraat Mühendisi



No: H/13

2005